

Svar_Rek. 32/2017, Underlättande av delingsøkonomien i Norden

1. Rekommandasjon

Rekommandasjonen har følgende ordlyd:

Nordisk råd rekommanderer Nordisk ministerråd

at gjennom dialog mellom de nordiske land, å identifisere hovedutfordringer i de nordiske land i forhold til delings- og plattformøkonomien, fremme kunnskapsutveksling og samarbeid om best praksis, samt å undersøke om det er behov for nordisk samordning ved fremtidig regulering av delingsøkonomien i de nordiske land for å unngå grensehinder

2. Meddelelse fra Nordisk ministerråd

Nordisk ministerråd deler Nordisk råds synspunkt i rekommandasjon 32/2017 om, at delings økonomi er et viktig politisk tema. Ministerrådet er derfor enig med Nordisk Råd i at det er viktig å fremme kunnskapsutveksling og samarbeid om beste praksis, samt å undersøke om det er behov for nordisk samordning ved fremtidig regulering av delingsøkonomien i de nordiske landene.

Delings - og plattformøkonomi er en internasjonal utvikling som har truffet de nordiske landene parallelt, og hvor man ser nytten av nordisk samarbeid. I dette svaret vil Nordisk Ministerråd redegjøre for noe av det som er gjort for å møte utviklingen av delings - og plattformøkonomi og redegjøre for de viktigste samarbeidsaktiviteter som er planlagt fremover.

Samtidig tar denne rekommandasjonen, med tilhørende betenkning, opp noen gode perspektiver, som vil kunne styrke Nordisk ministerråds videre arbeid med delings - og plattformøkonomi, slik som en sterkere knytning til ministerrådets arbeid mot grensehindringer.

Innenfor Nordisk ministerråd for arbeidsliv (MR-A) har delings - og plattformøkonomi lenge vært et tema, hvor ministerrådet har brukt ressurser på å få frem kunnskap som kan deles med alle nordiske land og identifisere utfordringer for den nordiske arbeidslivsmodellen. Delingsøkonomi har vært et tema på formansskapskonferanser om Future of work både i Finland i 2016 og i Norge i 2017. I 2016 igangsatte Nordisk

ministerråd for arbeidsliv også et pilotprosjekt på delings økonomi.

Rapporten¹ fra pilotprosjektet om delingsøkonomi ga innblikk i hvordan de nordiske land og partene i arbeidslivet tilnærmer seg temaet deleøkonomi på et tidspunkt hvor det var lite forskning tilgjengelig på dette feltet. Rapporten ga en foreløpig kunnskapsstatus om konsekvenser av delingsøkonomien for arbeidsmarked og arbeidsliv i de nordiske landene. Rapporten fokuserte på hvordan myndigheter og partene i arbeidslivet tilnærmer seg delingsøkonomien og spørsmål knyttet til regulering, skattlegging, og konkurransevilkår. De nordiske landene var, når rapporten ble skrevet, i en sonderingsfase i forkant av å lande på politikkalternativer.

Rapporten «Arbejdsliv i Norden – Udfordringer og forslag» fra 2016, basert på gjennomlysning av arbeidslivssektoren i nordisk ministerråd av Poul Nielson, inneholdt et forslag om at det er et potensiale for felles nordisk innsats for at de nordiske landene kan tilpasse seg utvikling i arbeidslivet som han omtaler som en «fragmentering». Nye former for å tilby tjenester, slik som delings - og plattformøkonomi, utfordrer den nordiske modellen med arbeidsgiver og ansatt, høy organiseringsgrad, og at arbeidslivets parter har en rolle i beslutningsprosesser.

På bakgrunn av Poul Nielsons rapport og rapporten fra pilotprosjekt om deleøkonomi har MR-A satt av store ressurser for å gå videre med dette arbeidet, i form av et felles nordisk prosjekt om framtidens arbeidsliv som vil pågå fra høsten 2017 til høsten 2020. Dette prosjektet skal identifisere hoved trender i det nordiske arbeidslivet de neste 15–20 år, og vil berøre delings - og plattformøkonomi i tillegg til andre faktorer som vil forme og påvirke fremtidens arbeidsliv i Norden².

Prosjektet har som et klart mål å generere ny kunnskap og anbefalinger til nordiske politikere, myndigheter, og partene i arbeidslivet. De nordiske landene har behov for økt kunnskap om hvordan den nordiske arbeidslivsmodellen kan fungere i et framtidig arbeidsliv med store endringer og omstillinger, slik at landene kan tilpasse den nordiske modellen for arbeidsliv til de teknologiske endringer som vil komme. En delrapport fra prosjektet Framtidens arbeidsliv blir Nordens bidrag til ILOs 100-årsjubileum i 2019, og vil også utgjøre et grunnlag for de nordiske Future of Work-konferansene i 2018 og 2019.

Nordisk ministerråd for arbeidsliv vil gjerne bidra til at relevante utvalg i Nordisk råd blir holdt orientert i løpet av den treårige prosjektperioden for Prosjekt Framtidens arbeidsliv, slik at Nordisk råd blir godt involvert med det kunnskapsgrunnlaget prosjektet gir, og de politiske anbefalinger som følger av dette.

Nordisk råd skrev i sin betenkning over ministerrådsforslag B 314/tillväxt til Nordisk råds rekommandasjon 9/2017 om nordisk nærings- og innovasjons samarbeids-

---

¹ Lenke til rapporten: <http://norden.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:1072087>

² Les mer om prosjektet framtidens arbeidsliv: <http://www.norden.org/da/aktuelt/nyheder/unik-forskerinnsats-om-framtidens-arbeidsliv/>

program 2018-21, at utvalget ser det som ønskelig at næringssektoren arbeider med delingsøkonomi under programperioden 2018-21.

Næringssektoren vil derfor bl.a. på den baggrund og foreliggende rekommandasjon sette igang et prosjekt i 2018-2019 om delingsøkonomi som skal gi:

- Oversikt over mulighetsrom og hindringer for vekst i delings- og plattformøkonomien.
- Kunnskapsgrunnlag for nye måter å organisere kunnskapsbasert arbeid, inkludert nye roller og funksjoner som ivaretar både arbeidstaker og arbeidsgiverinteresser.
- Felles nordiske rammebetingelser og "code of ethics" som gir innspill til digitaliseringsstrategier på nordisk og nasjonalt nivå.

Prosjektet utføres av Nordic Innovation og fokuserer på vekstpotensialet i delings- og plattformsøkonomien og utfordringer som relaterer seg til rammebetingelser på nordisk nivå. Næringssektoren vil orientere Nordisk råd om resultatene fra prosjektet.

Innenfor Finanssektoren ble det arrangert et seminar for nordiske skatteeksperter i 2017. Formålet med dette seminaret var å dele informasjon og styrke samarbeidet i de nasjonale arbeidene med å utvikle effektive og fungerende skatteregler som kan gjelde for plattforms- og delingsøkonomi tjenester, ikke minst for betaling av skatt. Finanssektoren planlegger å fortsette med dette samarbeidet og informasjonsutvekslingen, slik at nordisk og internasjonal beste praksis og kunnskap om andre lands regelverk, kan være en del underlaget for nasjonal tilnærming.

Miljøsektoren har nedsatt en arbeidsgruppe (Miljø- og Økonomigruppen (MEG)) med primært formål om å bidra til at det skapes en økonomisk utvikling som bygger på bærekraftige produksjons- og forbruksmønstre som kan bidra til økonomisk vekst uten miljøbelastning. Gruppen har i 2017 avsluttet prosjektet "Environmental impacts and potential of the sharing economy", som har fokusert på hvordan de ulike eksemplene på delingsøkonomi har endret forbrukervaner og hvilke miljømessige konsekvenser disse endringene kan bidra til, med hovedfokus på reduisering av CO2 utslipp. Fokus har vært på initiativer innen transport, overnatting, mindre kapitalgjenstander (maskiner, verktøy som lånes/leies) og tjenesteyting. Resultatene fra prosjektet viser at det er størst potensiale for reduisering av utslipp når det gjelder transport (f.eks. samkjøring eller "bilkollektiv"). Videre har miljøsektorens to arbeidsgrupper «Holdbar Konsumtion og Produktion (HKP)» og Den Nordisk Affaldsgruppe (NAG)» i 2018 satt i gang prosjektet «Promoting innovative sharing economy services by the Nordic Swan ecolabel - Applying framework criteria and fast track procedure». Prosjektet har som mål å utvikle nye kriterier for varer og tjenester knyttet til delingsøkonomi innenfor det nordiske miljømerket Svanen. Delings- og plattformøkonomi kan således bidra til en mer bærekraftig utvikling i Norden, ved at ressurser utnyttes på en annen måte og unødig forbruk unngås.

I april 2017 ble det arrangert en Nordisk- baltisk ministerkonferanse Digital North, som resulterte i en ambisiøs ministererklæring med mål om samarbeid i regionen på digital utfordringer og muligheter. Delingsøkonomi ble omtalt i ministererklæringen: «Vi skal utveksle erfaringer, vi skal utvikle felles løsninger og dele god praksis innenfor området for den nye deleøkonomien og andre innovative forretningsområder». Som en oppfølging har Nordisk ministerråd nylig etablert et Nordisk ministerråd for digitalisering for perioden 2017–2020.

Et viktig mål for dette samarbeidet om digitalisering er å følge den teknologiske utviklingen på en måte som sikrer et nivå på beskyttelse av arbeidsmiljø og ansattes rettigheter, og utveksle løsninger på de utfordringer som følger av delings økonomi og andre nye forretningsmodeller.

Nordisk ministerråd oppfatter det som en god idé at relevante sektorer i Nordisk ministerråd undersøker om det er behov for å på nordisk nivå følge med på fremtidig regulering av delings- og plattformøkonomien i de nordiske landene. Dette kan f.eks gjøres gjennom et fokus på at det ikke oppstår nye grensehindre som følge av regulering av delings- og plattformøkonomi i landene.

Oppsummert så har delings- og plattformøkonomi vært et aktuelt tema innenfor mange sektorer i Nordisk ministerråd den senere tid. Det avspeiler at landene i Norden er opptatt av delings- og plattformøkonomi og at utviklingen har innvirkning på mange politikkområder. Basert på de mange aktiviteter som er i gang for å sikre at vi får et godt kunnskapsgrunnlag om delings- og plattformøkonomi, så vil Nordisk Ministerråd fortsette arbeidet for et tett nordisk samarbeid om delings- og plattformøkonomi.

Nordisk ministerråd anser herved at rekommandasjonen er imøtekommet.